

A Szeged-Csongrádi Takarékpénztár 150.000 pengős kölcsöne a városnak

Kozma Ferenc vezérigazgató a tisztviselők fizetésének biztosításáról

(A Délmagyarország munkatársától.) Megírtuk, hogy a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár 150.000 pengő folyószámla-kölcsön nyújtásával lehetővé tette, hogy a város november 1-én tisztviselőinek, nyugdíjasainak és összes alkalmazottainak fizetését, egyéb járandóságait kifizethesse és más fizetési kötelezettségeit teljesíthesse. A Szeged-Csongrádi elhatározása nemcsak Szeged pénzügyi köreiben, de mindenütt nagy feltűnést keltett, mert a mai gazdasági és pénzügyi viszonyok között — amikor a pénzintézetek, még a legnagyobbak is, kénytelenek minden hitelnyújtás előtt elzárkózni — szinte hihetetlenül hangzik, hogy egy takarékpénztár 150.000 pengő kölcsönt folyósítson valakinek, még a legjobb fedezet mellett is.

A hitelügynök utánajártunk és a következő érdekes, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztárhoz intézett átiratot olvastuk illetékes helyen:

„Köszönettel vettük a t. Cim azon értesítését, mely szerint az Intézetnek módjában áll bankképes váltók ellenében 800.000 aranypengő összegű váltóhitelt Szeged sz. kir. város rendelkezésére bocsátani. Teljes tudatában vagyunk annak, hogy a jelenlegi hitelviszonyok között a szóbanforgó hitel megszerzése rendkívüli eredmény és kivételes kedvezmény, ami a tekintetes igazgatóságnak Szeged város iránti mindenkor tanúsított szíves előzékenységének és Kozma Ferenc vezérigazgató ur személyes járadózáinak tulajdonítható. Ezért úgy a tek. Igazgatóságnak, mint a Vezérigazgató urnak a város hatósága nevében hálás köszönetemet nyilvánítom stb.»

Az átiratot dr. Pálffy József helyettes polgármester intézte a takarékpénztár igazgatóságához.

A 150.000 pengős hitelügy részleteinek megismerése céljából felkerestük Kozma Ferenc vezérigazgatót, akinek döntő szerepe volt ebben az ügyben, — hogy tőle felvilágosításokat kérjünk. A vezérigazgató, aki csendesen, zajtalanul munkálkodva, de nagy energiával végzi a jelenlegi súlyos viszonyok között felelősségteljes feladatát, az ő szerénységével minden nyilatkozattétel előtt ki akart térni, mondván: »Csak azt tettem, amit Szeged városával szemben megtenni kötelességem volt.« Megismételt kérésünkre mégis a következőket közölte velünk:

— Boldog örömmel tölt el, hogy éppen a legsúlyosabb viszonyok között s a legválságosabb napokban jó szolgálatot tudtam teljesíteni Szeged városának azzal, hogy 150.000 pengő kölcsönt folyósítottam számára. Nem az első eset, hogy éppen a legsúlyosabb viszonyok között segíti ki a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár Szeged városát. Intézetünk multja, jelene és jövője szorosan össze van forrva Szeged város sorsával. Takarékpénztárunk mindenkor és minden körülmények között megtette kötelességét a várossal és annak polgárságával szemben. Az intézet krónikása megírta, hogy a takarékpénztár 1849 legsúlyosabb napjaiban 10.000 forintos kölcsönt adott a városnak; hogy tisztviselőit fizetni tudja. Már a 79-es árvízét megelőzőleg, árvízvédelmi célokra is nagy összeget folyósított a városnak. A háborút megelőzőleg is nagy összegű hitelek nyújtásával biztosította a város gazdasági életének kifogástalan működését. Mi tudjuk nagyon jól, mit vesztett a város a gyászos trianoni békekötés következtében és érezzük, hogy mindnyájunknak össze kell fogni abban a szent kötelességben, hogy megmentsük azt, ami megmaradt, hogy felépítsük a város és polgársága számára a jobb jövőt.

— Mint takarékpénztár, kötelességünket a jövőben fokozottabb mértékben tesszük meg abban a feltevésben és reményben, hogy Szeged városa és annak lakossága a jövőben is meg fog minket ajándékozni azzal a bizalommal, ragaszkodással és szeretettel, amivel a multban intézetünket megajándékozta.

— Kedves érzés nekem az, hogy éppen most — amikor a beteg polgármester minden

PHILIPS, STANDARD, TELEFONGYÁR, ORION

készülékei

ugy készpénz, mint részletre
a legelőnyösebben!

E heti ajánlatok

241 csöves hálózati készülék Tungram-csővel	70,-
Hálózati transzformátor 241	7,-
2 m. blok	2,20
60 Voltos Korona anód	6,10
90 Voltos Korona anód	8,50
120 Voltos Korona anód	11,20
Mikinet gramofon 2 új aléger lemezzel	42,-
18 cm. új hangos filmsláger	1,60
25 cm. új téma-lemez	3,50
His Masters gramofon	135,-
4 lámpa ebédő-osztály	32,-
Modern asztali lámpa	10,-

Egyéb cikkeink is hasonló olcsó árakon!

Fonyó Soma

villamossági vállalatnál

Kölcsey ucca 4. Telefon 11-65.

aktivitásától meg van fosztva — segítségére lehetek a városnak. Ezen ténykedésem különben megfelel természetemnek, mert különösen akkor szeretek emberek és intézmények mellé állni, amikor azok nehéz helyzetben vannak és akkor nem hagyom el az embereket, amikor azok szenvednek. Késérő érzés volt nekem, hogy sok száz család gondoktól terhesen nézett november 1-e felé, mert nem volt biztosítva számukra még az a szűkre szabott fizetés sem. Közbelépésemért nem várok semkitől semmit, de azt mégis remélem a város vezetőségétől és minden jóézésű szegedi embertől, hogy méltányolni fogja intézetünknek ezt a cselekedetét, hogy éppen a legsúlyosabb napokban nem hagyta el a várost, hanem a legnagyobb testvéri szeretettel melléje állt.

Jó és szép butor gyári áron
395
Szegedi Butorgyár R. T.
Cserzy Mihály u. 11. sz.

Óra, ékszer
forduljon bizalommal
Eladás 5-12 havi részletre is! Tisztviselőknek előnyös ABC be-
számlázás! Értékű ékszerek, tálcák. Gramofonok, lemezek. Régi
pénz, tört arany beváltás! Törhetetlen órák! Kézműves Bank
zálogjegyeket vesznek.

FOTO
laboratorium
nagyítások — másolatok
419
Liebmenn
fotószerésznél, Kelemen u. 12.

Tinara

Irta Móra Ferenc

Tinara messze vidékről való szó, a Föld másik oldaláról, a Csöndes-óceánnak egy kis korallszigetéről, aminek nagyon szép neve van, úgy hívják, hogy Wuwulu. A wuwului pápua-nemzet pedig azt a tartományt hívja Tinarának, amelyből még nem tért meg utazó, noha még eddig mindenki eljutott bele, akár odátörökedett, akár nem. A nagy titok, amit mindkét másvilágnak mondunk, az a zöld-erdős fehér sziget nyelvén: a Tinara.

S ezt a címet adta Birger Mörner svéd gróf egy kétszázoldalas könyvnek, amiben összegyűjtötte a primitív népek hitét a négy utolsó dolgokról, ahogy a keresztény dogmatika nevezi a halált, ítélletet, mennyországot, poklot. Stilisusabb olvasmányt nem is kívánhat magának a magamfajta ember, aki olyan mesterséget folytat, mint amilyenre én most már hosszú évek óta tékozlom az életemet. A könyvnek szinte minden fejezetéhez illusztrációkat szedgetek ki a föld alól s hol én tanulok Birger Mörner kollégától, hol én tudok neki egyetmást mondani, olyan két-háromszor esztendő újsgát, amiről még le se mosogattam a homokot, meg az agyagot.

Azt hiszem azonban, a rendes emberek közt is akadnak olyanok, akik nem találják egészen érdektelennek, ha egy-két jegyzetet továbbadok nekik a Tinarából és a Tinarához. Senkise mondhatja, hogy őrá ezek a dolgok nem tartoznak, se azt, hogy a tudományt nem szabad összekeverni a mesékkel. Az igazság az, hogy ezekben a dolgokban ma se jutottunk tovább Euripidesnél, aki valamelyik fragmentumában azt kérdezi:

— Ki tudja, nem halál-e az életünk s nem halál-e az igazi élet?

S még egy igazság van. Az, hogy a másvilágot minden emberfajta a maga holmijaival butorozza be.

Hogy jött a halál a világra? Majdnem minden ősi mítosz ismeri az Ádám esetét Évával, a világ olyan vadonjaiban is, ahová még nem jutatták el a misszionáriusok a bibliát. Mindenütt a szófogadallan asszonyt okolják érte, hogy az embernek meg kell halni. Ami körülbelül azt jelenti, hogy a mítoszok férfi eredetűek. (Meg nyilván azt is, hogy a férfi mingyárt mert vétkezni, mihielyt érzett valakit maga mögött, akire a tulajdon bűnét rákenhette.)

Égészen kivételesen kedves és finom az Új-Hebridák vademberei-nek halálmondája.

Az odaváló hittan szerint régebben nem haltak meg az emberek, csak megvédtek, mint a kigyók, meg a rákok. Ha öregnek érezték magukat, akkor levetették a régi ráncos bőrüket és fiatal szépségben bujtak ki belőle. Egyszer egy asszony a folyóparton végezte ezt a megfiatalodást, a régi bőrét beledobta a vízbe, aztán sietett haza az egyedülhagyott kisfiához. A gyerek azonban elszaladt előle és sehogy se akart hozzá édesedni.

— Te nem az én édesanyám vagy, mert az öregasszony volt, te meg fiatal vagy! — zokogta keservesen. — Nekem te nem kellesz, nekem csak az én édesanyám kell!

Erre az asszony visszazsaladt a folyóhoz s szerencsére még ki bírta halászni a régi bőrét. Neki szerencséjére, mert a gyereke mingyárt anyjának vállalta és egyiküknek se fájt többé a szíve, de az ember nemnek nagy veszedelmére. Mert azóta nem cserélgethetik az emberek a bőrüket, hanem aki megöregszik, annak meg kell halni.

A világ legnagyobb műköltője se találhatott volna ki szebb verset az anyaszivéről, mint az a név-

telen vadember, aki ezt a vadvirágot találta a korallzátonyokon.

A hajda-indiánoknak — Brit-Kolumbiában — elég civilizált fogalmaik vannak odaától. Ki üdvözl me? Csak a jó ember. Ki a jó embert? Aki a törzsfőnököket úgy tiszteli, mint az istent, aki nem huzza ki magát a vallási táncok alól, aki nem titkolja el az adóját és szót fogad a medicinman-nek, az esőcsinálóknak...

A zuluknál is megvan a tekintélytisztelőt meg a halálban is, csak kissé különösen nyilatkozik meg. Az öregasszonyok lelkéből gylók lesznek a közönséges halandókból ártatlan kigyók, a törzsfőnökökből mérgek kigyók.

Jó néhány száz »zsugorított« őst kiszedtem má életemben a földből. A nem szakbéli ember ezekre azt szokta mondani, hogy úgy temették el őket. Pedig nem úgynek azok, hanem feküsznek, jobb vagy baloldalukon, a kezüket könyökben, a lábukat térdben felhuzva, mint a kuporogva alvó ember. Ezek a felhuzott kezek, lábak valamiképp össze is voltak kötve. Guzsba tették a halottat, hogy vissza ne tudjon jönni, mert az ősembe semmitől se félt annyira, mint a hazajáró lelkektől.

A kő- és bronzkor nagyjában már elmúlt volna — ugyan ahogy most áll a világ, nemsokára megint visszacsuszunk odáig —, de a halottaktól való félelem ma is eleven. A chorotis-indiánoknál az özvegyasszonyok leborotváltatják a hajukat, mert a régi öregektől úgy tudják, hogy a halott férj hajánál fogva akarná magával hurcolni az asszonyát. (Arról a legvadabb mítoszok se tudnak, hogy az asszony jönne vissza az uráért.) Szíámban nem az ajtón viszik ki a halottat, hanem lyukat vágna a falon, azon tesséklik ki a koporsót s a lyukat aztán gyorsan betömik. Így má